

Der var en Ting, der lod til særlig at saare den højtærede Landbrugsminister — det er kedeligt, naar man kommer til at slaa Saar, hvor man egentlig ikke vil det, og naar man kun beder om Oplysninger, tænker man ikke paa at slaa Saar —, det var dette, om der kunde være Tale om, at Børn fra velstillede Gaardmandshjem kunde komme i Betragtning efter denne Lov. Dertil svarede den højtærede Landbrugsminister: her er ikke Tale om en Klasselov — og det kom sandelig, saa man kunde forstaa, det var Meningen —, her er ikke Tale om, at det skal være den eller den, der kommer i Betragtning, men det gælder om at faa den Mand, som er mest egnet til at faa Hjælp efter en saadan Lov. Det vil imidlertid ikke være saa let for den højtærede Landbrugsminister at se det paa Forhaand. Det forekommer mig, at de Folk, man skal tage størst Hensyn til, er dem, der kun har de Midler, de har erhvervet ved eget Arbejde, dem skal man fortrinsvis hjælpe til at faa Brug. Jeg synes, at den unge Mand, der har opsparret 1 000 eller 2 000 Kr., er kvalificeret til at faa et Brug, og dersom Staten ikke vil hjælpe ham, er det en Fejl af Staten. Jeg synes, at den unge Mand og Kvinde, der i Forening har det Beløb og de nødvendige Møbler til et Hjem, de er sandelig værdige til at faa et Brug, og derfor mener jeg, at man fortrinsvis bør støtte saadanne Folk. Staten giver jo herigennem en Støtte, ellers var der ingen Mening i det hele, men skal det være saadan, at Børn fra velstillede Gaardmandshjem og ligestillede lige saa fuldt kan faa denne Støtte som den Kvinde og Mand, der selv har sammensparret deres Penge, er jeg ganske uenig med den højtærede Minister. (*Landbrugsministeren* [Madsen-Mygdal]: Saadan er det ikke). Derfor spurgte jeg, og saa svarer den højtærede Landbrugsminister: det er ingen Klasselov, man spørger ikke, om det er Husmandsbørn eller Gaardmandsbørn eller Skræddere eller Skomagere. Den Tale kan man nok forstaa.

Til sidst kom den højtærede Landbrugsminister ind paa Spørgsmaalet om Driftslaan og gjorde nogle Bemærkninger til Retledning for den ærede Ordfører for det radikale Venstre og mig om, at det jo laa langt længere tilbage end 3 Aar, det gik helt tilbage til Tiden før Valget 1918. Ja, Oprindelsen til de 5 Mill. Kr. kender jeg lige saa godt som den højtærede Landbrugsminister, maaske nok saa godt, og hvis den højtærede Landbrugsminister tror,

at Oprindelsen skyldes, at vi stod overfor et Valg, tror han meget fejl. Tanken derom kom slet ikke frem i politiske Kredse, men den kom naturligvis frem til politiske Kredse, og man kan kun glæde sig over, at vi den Gang havde et Flertal, som vilde være med til at støtte de betrængte smaa Husmandsbrug under de vanskelige Forhold. Men naar der saa skal lægges det ind deri, at det var, fordi vi stod overfor et Valg, vil jeg spørge den højtærede Landbrugsminister, der, da han omtalte det Forhold, først sagde, at han gentagne Gange havde advaret meget stærkt derimod, men til Slut sagde, at han ikke afviste Tanken: er Aarsagen den, at vi staa overfor et Valg? Man kunde drage den Slutning, men det passer forhaabentlig ikke.

Maa jeg sige til den ærede Ordfører for det radikale Venstre: Det er rart, naar vi kan finde hinanden, selv om det maaske varer lidt længe. Her er ikke Tale om Driftslaanefonden, her er Tale om at yde Driftslaan fra Statens Side, ikke fra Fondens Side. For at faa det Laan skal Kommunerne garantere, og deri er jeg ganske enig med den højtærede Landbrugsminister, at den Form selvfølgelig er uheldig. Det vil nemlig kun blive i de Kommuner, hvor man har mest demokratisk Syn, om jeg saa maa sige, at man i særlig Grad vil tænke paa at faa disse Laan frem, naar Kommunen foruden at yde Garanti skal tage Halvdelen af Tabet. Derfor vil jeg gerne give den højtærede Landbrugsminister Ret i, at hvis der skal ydes Laan til Landbrugere, hvad enten det er store eller smaa — vi har jo gjort det før ikke blot til smaa, men ogsaa til store Landbrugere, som var i en vanskelig Situation, og hvorfor skulde vi ikke komme dertil igen? —, skal det være fra Staten og ikke vilkaarligt fra Kommunerne. Men det kan jo være, det kan gaa med dette Forslag om Driftslaan — jeg er glad ved, at man fra flere Sider end fra vor finder det nødvendigt —, ligesom det er gaaet med de Forslag, vi her behandler, at de Par, som tilsammen har Magt til at gennemføre det, kan finde hinanden i et eller andet Lønkammer.

Holdgaard: Spørgsmaalet om Driftslaan til mindre Landbrugere er ikke noget nyt, det var jo allerede stærkt fremme i Landbokommissionen, og i dens Betænkning finder man Forslag i saa Henseende. Det skal derfor ikke forstaas saaledes, at det først er for 3 Aar siden, man er kommet ind paa den Tanke, men naar jeg kom med den Bemærkning, var det som Svar paa en Ud-